

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

**ZĄBKOWICE
ŚLĄSKIE
(SADLNO)**

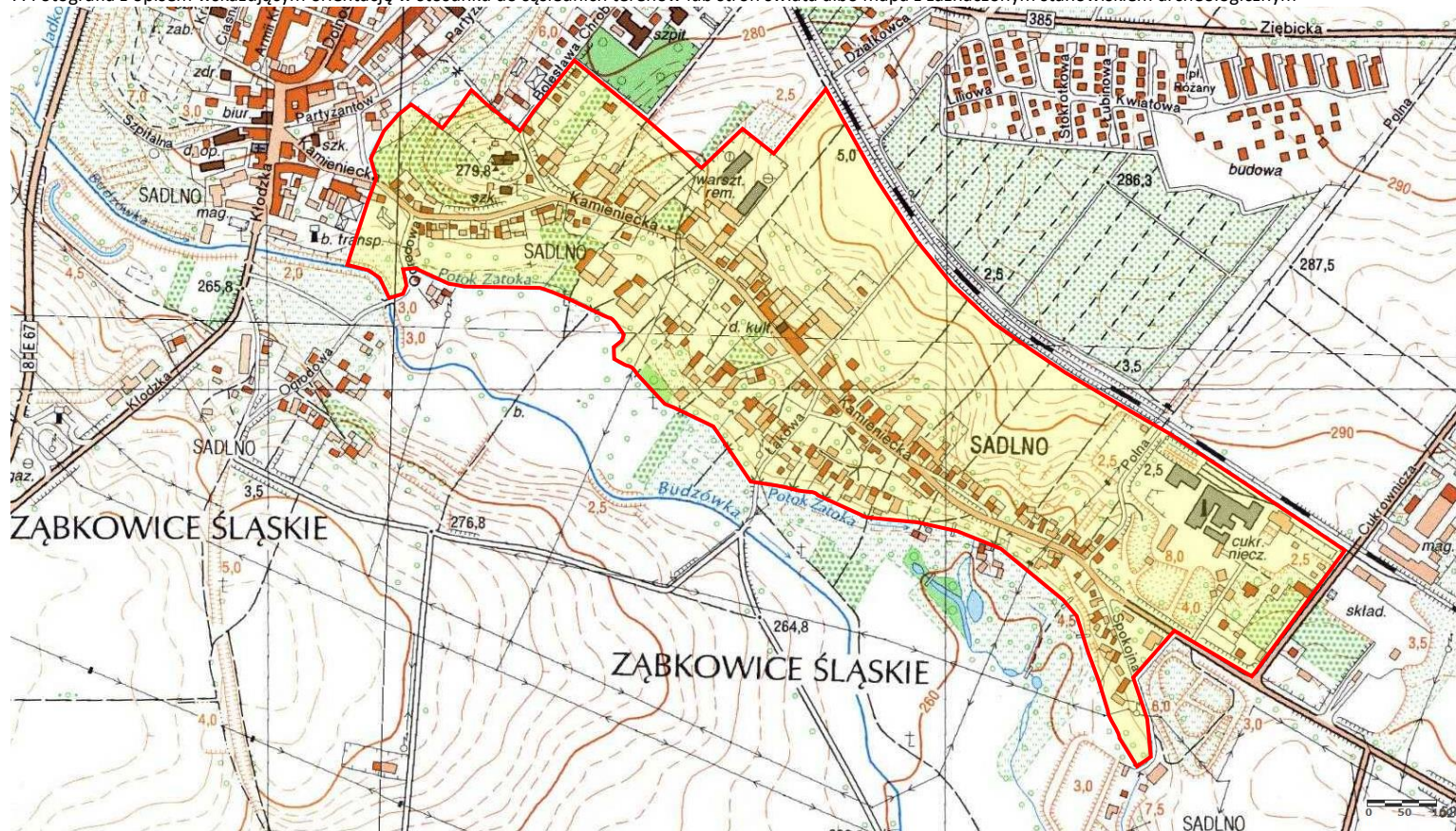
1. Nazwa

UKŁAD PRZESTRZENNY DAWNEJ WSI SADLNO

2. Czas powstania

1235 r.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Historyczny układ ruralistyczny

4. Adres

Ząbkowice Śląskie
57-200 Ząbkowice Śląskie

5. Przynależność administracyjna

województwo dolnośląskie

powiat ząbkowicki

gmina Ząbkowice Śląskie

6. Formy ochrony

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego: Uchwała nr LI/105/2013 Rady Miejskiej Ząbkowic Śląskich z dnia 30 grudnia 2013 r.

8. Historia, opis i wartości

De Zadlno (1235), ob. część Ząbkowic Śląskich. Pomędzy 1216 a 1219 r. książę Henryk I Brodaty uposażył klasztor cysterek w Trzebnicy lasem Sadlno z pozwoleniem na założenie tam wsi na prawie niemieckim. Wieś potwierdzona w 1235 r., jako własność klasztoru. W 1236 r. cysterki otrzymały od biskupa dziesięciny z de Zadlno. W okresie 1242-1247 książę Henryk IV potwierdził mieszkańcom wsi przywileje; wśród immunitetów wymieniono, m.in. zwolnienie od obowiązków wznoszenia grodów i służby wojskowej, od jurysdykcji kasztelańskiej i danin książęcych.

Kościół wzmiankowany jest w 1248 r., przy okazji uposażenia go w dziesięciny ze Stolca. Jakiś etap budowy fary w Sadlnie ukończony został w 1265 r. Odtąd wierni odwiedzający ją na św. Wita oraz w rocznicę poświęcenia kościoła uzyskać mogli 40-dniowy odpust. Potwierdzony w 1266 r. pleban Gaudenty należał do propagatorów rodzącego się w Trzebnicy kultu księżnej Jadwigi.

Pod koniec XIX w. wieś coraz wyraźniej zaczynała pełnić funkcję osiedla podmiejskiego Ząbkowic. W 1858 r. Sadlno ucierpiało w wyniku wielkiego pożaru – zginęły 3 osoby, spalone zostały 62 budynki, zniszczeniom uległo kolejnych kilkadziesiąt. W 1883 r. we wsi zbudowano cukrownię, która po II wojnie światowej była pierwszym dużym zakładem uruchomionym w pobliżu Ząbkowic. W latach 1945-1954 Sadlno stanowiło siedzibę gminy.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: czytelny historyczny układ zabudowy.

Postulaty dotyczące konserwacji: zachowanie historycznego układu zabudowy.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Marta Danielska, 04.05.2021 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków